

Βρυξέλλες, 9 Νοεμβρίου 2021
(OR. en)

13506/21

ENV 812
FIN 865
IND 314
CHIMIE 111
SAN 651
AGRI 518

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 9 Νοεμβρίου 2021

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 12961/21

Θέμα: Ειδική έκθεση αριθ. 12/2021 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο "Αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»: Ασυνεπής η εφαρμογή της στις πολιτικές και τις δράσεις της ΕΕ για το περιβάλλον"
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το προαναφερόμενο θέμα, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3822η σύνοδό του στις 9 Νοεμβρίου 2021.

**Ειδική έκθεση αριθ. 12/2021 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο "Αρχή
«ο ρυπαίνων πληρώνει»: Ασυνεπής η εφαρμογή της στις πολιτικές και τις δράσεις της ΕΕ
για το περιβάλλον"**

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου -

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τα συμπεράσματά του σχετικά με τη βελτίωση της εξέτασης των ειδικών εκθέσεων που καταρτίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο στα πλαίσια της διαδικασίας απαλλαγής¹:

1. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την ειδική έκθεση αριθ. 12/2021 με τίτλο "Αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»: Ασυνεπής η εφαρμογή της στις πολιτικές και τις δράσεις της ΕΕ για το περιβάλλον" (στο εξής: ειδική έκθεση)·
2. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της ειδικής έκθεσης·
3. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την έγκαιρη συμβολή της ειδικής έκθεσης στη φιλοδοξία της ΕΕ για μηδενική ρύπανση·
4. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, μολονότι οι εκπομπές ρύπων στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα και το έδαφος έχουν μειωθεί σημαντικά κατά τις τελευταίες δεκαετίες, η ρύπανση εξακολουθεί εντούτοις να αποτελεί σημαντική πρόκληση, εγκυμονώντας κινδύνους για την υγεία των πολιτών και το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας·
5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τον σημαντικό ρόλο της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» προκειμένου να αποφεύγεται η πρόκληση περιβαλλοντικής ζημίας και να διασφαλίζεται ότι οι ρυπαίνοντες φέρουν την ευθύνη για την ρύπανση που προκαλούν· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τον σημαντικό ρόλο της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» προκειμένου να διασφαλίζεται η ανάκτηση του κόστους της ζημίας που προκαλείται στα ύδατα, το έδαφος και τα οικοσυστήματα·

¹ 7515/00 + COR 1.

6. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» αποτυπώνεται και εφαρμόζεται σε διαφορετικό βαθμό στις διάφορες πολιτικές της ΕΕ για το περιβάλλον και σε διάφορα κράτη μέλη· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη να ενισχυθεί η εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και να βελτιωθεί η συνοχή της εφαρμογής της, προκειμένου να υλοποιηθεί η φιλοδοξία της ΕΕ για μηδενική ρύπανση, ιδίως όσον αφορά τα ύδατα και το έδαφος· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν οι επιβλαβείς ουσίες, συνεκτιμωμένων των υφιστάμενων, αναδύομενων και νέων χημικών ουσιών που προκαλούν ανησυχία, κατά περίπτωση·
7. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την πρόθεση της Επιτροπής να αναθεωρήσει την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ, όπως ορίζεται στις ανακοινώσεις της Επιτροπής σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία², το σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση³, τη στρατηγική για τη βιωσιμότητα των χημικών προϊόντων⁴ και συναφείς πρωτοβουλίες· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να λάβει υπόψη τα πορίσματα και τις συστάσεις της ειδικής έκθεσης στο πλαίσιο αυτό·
8. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να εξασφαλίσει την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», στην οποία θα πρέπει να βασίζεται η πολιτική της Ένωσης για το περιβάλλον και η οποία θα πρέπει να ενσωματωθεί σε άλλες πολιτικές και δραστηριότητες της Ένωσης, ιδίως στη σχετική νομοθεσία της ΕΕ και τα χρηματοδοτικά της μέσα, καθώς και να διασφαλίσει ότι οι ρυπογόνοι τομείς συνεισφέρουν κατά το μερίδιο που τους αναλογεί· στο πλαίσιο αυτό, ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της ευθύνης του παραγωγού κατά μήκος των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας και του κύκλου ζωής των προϊόντων, ΚΑΛΕΙ δε την Επιτροπή να εξετάσει σχετικές προσεγγίσεις σε μελλοντικές νομοθετικές προτάσεις, κατά περίπτωση· ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να συνοδεύεται κάθε νομοθετική πρόταση από εκτίμηση επιπτώσεων, με βάση τις συμφωνηθείσες αρχές για τη βελτίωση της νομοθεσίας⁵·

² 15051/19 + ADD 1 - COM(2019) 640 final.

³ 8753/21 + ADD 1 - COM(2021) 400 final.

⁴ 11976/20 + ADD 1 - COM (2020) 667 final.

⁵ Διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

9. ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ τις δυσχέρειες εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» σε περίπτωση ρύπανσης που προέρχεται από διάχυτες πηγές· ωστόσο, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να αξιολογηθούν τα περιθώρια μεγαλύτερης ενσωμάτωσης της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» όσον αφορά τη διάχυτη ρύπανση των υδάτων από όλες τις πηγές, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας·
10. ΤΟΝΙΖΕΙ τον σημαντικό ρόλο της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» για τη θέσπιση πολιτικών τιμολόγησης, όπως οι πολιτικές τιμολόγησης των αποβλήτων και των υδάτων, προκειμένου να διασφαλίζεται η ανάκτηση του κόστους διαχείρισης των αποβλήτων και των υπηρεσιών ύδατος με αποτελεσματικό και δίκαιο τρόπο·
11. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ, αφενός, ότι υφίστανται επί του παρόντος διάφορες οδηγίες και κανονισμοί της ΕΕ που συμβάλλουν στην πρόληψη και τον μετριασμό της ρύπανσης του εδάφους, αλλά και την απουσία, αφετέρου, ενός γενικού ενωσιακού νομοθετικού πλαισίου για την προστασία του εδάφους από τη ρύπανση·
12. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αποτυπώσει δεόντως την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» στην επικείμενη στρατηγική για το έδαφος, καθώς και την αρχή της προφύλαξης, της προληπτικής δράσης και της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα στην πηγή·
13. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η εφαρμογή της οδηγίας για την περιβαλλοντική ευθύνη (ΟΠΕ) ποικίλλει σημαντικά μεταξύ κρατών μελών· ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη δημοσίευση των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής για τον ορισμό της «περιβαλλοντικής ζημίας»⁶, καθώς και τις δράσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του δικτύου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος (IMPEL), με σκοπό την ανταλλαγή σχετικών εμπειριών·

⁶ [Ανακοίνωση της Επιτροπής Κατευθυντήριες γραμμές που παρέχουν μια κοινή ερμηνεία του όρου «περιβαλλοντική ζημία» που ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας, C/2021/1860, \(ΕΕ C 118 της 7.4.2021, σ. 1\).](#)

14. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την πρόθεση της Επιτροπής να αξιολογήσει, έως το 2023, την καταλληλότητα της ΟΠΕ για τον επιδιωκόμενο σκοπό και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να εξετάσει, κατά την αξιολόγηση της ΟΠΕ και των σχετικών εκτελεστικών πράξεων, το ενδεχόμενο ανάπτυξης των κριτηρίων της ΟΠΕ για τον προσδιορισμό περιπτώσεων περιβαλλοντικής ζημίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ΟΠΕ, ιδίως όσον αφορά τα ύδατα και το έδαφος·
15. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να εξετάσει τα περιθώρια νομοθετικών αλλαγών για την υποχρεωτική χρήση χρηματοοικονομικής ασφάλειας έναντι περιβαλλοντικών κινδύνων από τους φορείς εκμετάλλευσης·
16. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι κονδύλια της ΕΕ έχουν χρησιμοποιηθεί για τον καθαρισμό «ορφανής» ρύπανσης· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι είναι ενίοτε αναπόφευκτη η χρήση δημόσιων κονδυλίων για την εξάλειψη της «ορφανής» ρύπανσης με σκοπό την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος·
17. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να διασφαλίσουν ότι η χρήση εθνικών δημόσιων και ενωσιακών κονδυλίων για σκοπούς απορρύπανσης θα γίνεται υπό την αίρεση της προηγούμενης λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων για τον καταλογισμό του κόστους στον ρυπαίνοντα που φέρει τη σχετική ευθύνη· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ, ωστόσο, ότι η αίρεση αυτή δεν θα πρέπει να οδηγεί στη μείωση των ενωσιακών κονδυλίων που διατίθενται για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή της δοκιμής καινοτόμων λύσεων στο πλαίσιο αυτό, όπου δικαιολογείται.